

Č. j.: 2R 36/02 – Hr

V Brně dne 20. února 2003

Ve správním řízení o rozkladu podaném dne 1.8.2002 městem Skuteč, zast. starostou Pavlem Novotným, se sídlem Palackého nám. 133, 539 73 Skuteč, proti rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 18.7.2002 č. j. VZ/S100/02-153/3508/02-GS ve věci přezkoumání úkonů zadavatele – města Skuteč, se sídlem Palackého nám. 133, 539 73 Skuteč, při zadání veřejné zakázky – realizaci stavby „zastřešení zimního stadionu ve Skutči“ v době od 7.3.2001 do 8.12.2001 formou přímého zadání veřejné zakázky podle ustanovení § 49b zákona č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění zákona č. 148/1996 Sb., zákona č. 93/1998 Sb., zákona č. 28/2000 Sb., zákona č. 256/2000 Sb. a zákona č. 39/2001 Sb.,

m ě n í m

podle § 59 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 227/2000 Sb. a zákona č. 226/2002 Sb., na základě návrhu zvláštní komise, ustavené podle § 61 odst. 2 téhož zákona, napadené rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže takto:

Zadavatel město Skuteč při realizaci stavby „zastřešení zimního stadionu ve Skutči“ porušil závažným způsobem ustanovení § 3 v návaznosti na ustanovení § 67 odst. 1 zákona č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění zákona č. 148/1996 Sb., zákona č. 93/1998 Sb., zákona č. 28/2000 Sb., zákona č. 256/2000 Sb. a zákona č. 39/2001 Sb., tím, že při výběru smluvního partnera nezvolil způsob zadání předmětné veřejné zakázky adekvátně podle předpokládané výše peněžitého závazku ze zadání veřejné zakázky, a realizaci stavby rozdělil na jednotlivé řemeslné práce, dodávky a služby.

Za zjištěné závažné porušení zákona při zadávání výše uvedené veřejné zakázky se městu Skuteč podle § 62 odst. 1 zákona č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění zákona č. 148/1996 Sb., zákona č. 93/1998 Sb., zákona č. 28/2000 Sb., zákona č. 256/2000 Sb., zákona č. 39/2001 Sb., zákona č. 142/2001 Sb., zákona č. 130/2002 Sb., zákona č. 211/2002 Sb., zákona č. 278/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 424/2002 Sb. a zákona č. 517/2002 Sb., ukládá pokuta ve výši 13 000,-- Kč (třináct tisíc korun českých). Pokuta je splatná do jednoho měsíce od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže zřízeného u pobočky České národní banky v Brně číslo 3754 – 24825621/0710, konstantní symbol pro bezhotovostní platby 1148, variabilní symbol 1000215001.

Odůvodnění

Na základě podnětu ze dne 11.4.2002 si Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) dopisem ze dne 16.4.2002 vyžádal od města Skuteč, zast. starostou Pavlem Novotným, se sídlem Palackého nám. 133, 539 73 Skuteč (dále jen „zadavatel“) dokumentaci o zadávání veřejné zakázky – realizace stavby „zastřešení zimního stadionu ve Skutči“ v době od 7.3.2001 do 8.12.2001 formou přímého zadání veřejné zakázky podle ustanovení § 49b zákona č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění zákona č. 148/1996 Sb., zákona č. 93/1998 Sb., zákona č. 28/2000 Sb., zákona č. 256/2000 Sb. a zákona č. 39/2001 Sb. (dále jen „zákon“).

Požadovanou dokumentaci obdržel Úřad dne 25.4.2002, a protože po jejím přezkoumání získal pochybnosti o správnosti úkonů zadavatele učiněných při zadání předmětné veřejné zakázky, zahájil ve věci správní řízení z vlastního podnětu, ve kterém jako jediného účastníka správního řízení označil zadavatele. Oznámení o zahájení správního řízení obdržel zadavatel dne 24.5.2002 a tímto dnem bylo správní řízení zahájeno.

V oznámení o zahájení správního řízení Úřad mimo jiné uvádí, že podle vyjádření zadavatele ze dne 24.4.2002 stála stavba celkově cca 14,4 mil. Kč, přičemž největší položka navýšení této ceny během realizace veřejné zakázky byla za pronájmy vysokozdvizných plošin a jeřábů od různých firem a za svářečské práce na ocelové konstrukci, jejichž prodloužení bylo způsobeno vlivem deštivého počasí na podzim roku 2001. Úřad dále konstatuje, že součástí dokumentace je sedmáct uzavřených smluv (včetně čtyř dodatků), přičemž některé z nich obsahují pouze jednotkové ceny, nebo je v nich uvedeno, že konečná cena bude stanovena až na základě potvrzeného zápisu ve stavebním deníku. Úřad připomněl, že podle ustanovení § 68 odst. 1 zákona je při použití tohoto zákona rozhodující celková výše peněžitého závazku, který vznikne zadavateli ze zadání veřejné zakázky, spočívající v plnění stejného nebo srovnatelného druhu. Úřad si od zadavatele vyžádal sdělení o celkové výši peněžitého závazku, který zadavateli vznikl realizací celé veřejné zakázky, dále pak výši jednotlivých peněžitých plnění na základě všech sedmácti smluv a výši peněžitého závazku, který vznikl zadavateli na základě dvou smluv o poskytnutém úvěru. Současně Úřad vyzval zadavatele, aby předložil schválenou projektovou dokumentaci stavby a stavební povolení na předmětnou stavbu.

Po posouzení všech rozhodných skutečností vydal Úřad dne 18.7.2002 rozhodnutí č. j. VZ/S100/02-153/3508/02-GS, kterým za zjištěné závažné porušení ustanovení § 3 zákona v návaznosti na § 67 odst. 1 zákona uložil zadavateli pokutu ve výši 65 000,- Kč.

V odůvodnění svého rozhodnutí Úřad uvádí, že zadavatel při výběru smluvního partnera pro realizaci předmětné veřejné zakázky nezvolil způsob zadání veřejné zakázky adekvátně podle předpokládané výše peněžitého závazku plynoucího ze zadání veřejné zakázky a realizaci stavby rozdělil na jednotlivé řemeslné práce, dodávky a služby. Úřad konstatuje, že první předpoklad zadavatele týkající se celkové ceny stavby byl ve výši 5 500 000,- Kč a zadavatel byl proto povinen zvolit způsob zadání veřejné zakázky odpovídající této částce, tj. učinit např. výzvu více zájemcům podle § 49 odst. 1 zákona. Zadavatel však rozdělil stavbu na řadu „malých zakázek“, které podle jeho vyjádření nepřesáhli částku 2 000 000,- Kč jako limit, do jehož výše lze postupovat přímým zadáním podle ustanovení § 49b zákona. Za doklad neprůhlednosti celého postupu zadavatele považuje Úřad tu skutečnost, že již za tři měsíce od uzavření první smlouvy na poskytnutí úvěru byl rozpočet stavby navýšen o 3 500 000,- Kč a celkově dosáhly výdaje na stavbu částky

13 336 710,90 Kč. Úřad neakceptoval vysvětlení zadavatele, že si tento nemohl dovolit zadat veřejnou zakázku jedné firmě „na klíč“, a naopak; rozdělení jednotlivých prací a služeb, jejichž realizace probíhala podle projektové dokumentace, která byla vypracována pro jednu stavební zakázku, považuje Úřad za další důkaz o účelovém obcházení smyslu zákona.

Proti uvedenému rozhodnutí podal zadavatel dne 1.8.2002 rozklad, ve kterém vyjadřuje svou domněnku, že napadené rozhodnutí Úřadu je pouhým nedorozuměním. Následně zadavatel podrobně popisuje způsob, jakým levně pořídil halu z Českých Budějovic, tuto demontoval, přepravil do města Skuteč a zde opět sestavil, přičemž vysvětluje nepředvídatelné okolnosti, jejichž vlivem došlo k navýšení ceny celé stavby (především nepřízeň počasí apod.). Zadavatel se dále zmiňuje o okolnostech výhodného pořízení dva roky starých mantinelů, generálokované rolby a dalších movitostí i nemovitostí. Na závěr zadavatel uvádí, že „v sousedním Hlinsku i Chrudimi menší haly budovali po dobu dvou let za částky kolem 40. mil. Kč. Naše celkové náklady jsou kolem cca 14. mil. Kč, ... Jako důkaz, že jsme nepoškodili Město Skuteč Vám sdělujeme, že znalecký posudek na zhotovené dílo, zpracovaný Ing. Remešem, činí 43. mil. Kč. Naše město ve velice náročném postupu ušetřilo miliony Kč. V tomto bodě nás mrzí Vaše stanovisko, že jsme postupovali neekonomicky.“ Zadavatel žádá předsedu Úřadu o přehodnocení napadeného rozhodnutí a prominutí uložené pokuty, neboť je přesvědčen, že postupoval v souladu se zákonem a s péčí řádného hospodáře, když ušetřil miliony Kč a veřejnou zakázku realizoval v rekordně krátkém čase.

Dne 17.12.2002 si Úřad vyžádal od zadavatele předložení znaleckého posudku, vypracovaného Ing. Remešem, neboť tento znalecký posudek nebyl součástí zadavatelem předložené dokumentace. Zadavatel doručil Úřadu předmětný doklad dne 3.1.2002 a po jeho přezkoumání Úřad zjistil, že hodnota realizované veřejné zakázky činí podle znalce Ing. Jana Remeše 42 523 187,- Kč. Ve věci objasnění obsahu předmětného znaleckého posudku učinil Ing. Jan Remeš dne 7.2.2003 svědeckou výpověď.

Po projednání rozkladu a veškerého spisového materiálu zvláštní komisí a po posouzení případu ve všech jeho vzájemných souvislostech jsem napadené rozhodnutí přezkoumal v celém rozsahu a s přihlédnutím k doporučení této komise dospěl k následujícímu závěru:

Úřad rozhodl správně a v souladu se zákonem, když napadeným rozhodnutím konstatoval v postupu zadavatele závažné porušení ustanovení § 3 zákona v návaznosti na § 67 odst. 1 zákona. Neztotožnil jsem se však s výší uložené pokuty.

K argumentaci zadavatele v rozkladu uvádím následující.

Úřad v napadeném rozhodnutí po právní stránce správně posoudil postup zadavatele jako závažné porušení ustanovení § 3 zákona v návaznosti na § 67 odst. 1 zákona, když zadavatel nezvolil způsob zadání předmětné veřejné zakázky adekvátně k výši peněžitého závazku, který zadavateli z realizace této veřejné zakázky vyplynul, ale naopak celou veřejnou zakázku účelově rozdělil na několik dílčích plnění, aby se tak vyhnul náročnějším způsobům jejího zadání. V tomto bodě se závěry napadeného rozhodnutí plně souhlasím a ani zadavatel v rozkladu tato zjištění Úřadu nepopírá, když pouze namítá, že postupoval s péčí řádného hospodáře a nechtěl záměrně obojřit zákon.

K tomu uvádím, že v ustanovení svého § 1 odst. 1 písm. a) „zákon upravuje závazný postup zadavatelů veřejných zakázek směřujících k uzavření smluv k jejich provedení“. Podle

ustanovení § 2 písm. b) bod 1. zákona se pro účely tohoto zákona rozumí zadavatelem „ministerstvo, jiný správní úřad, územní samosprávný celek ...“. Zadavatel jako územní samosprávný celek je tedy zadavatelem ve smyslu zákona, a proto je při zadávání veřejných zakázek povinen postupovat v souladu se zákonem. Ustanovení § 3 zákona pak stanoví jaké způsoby zadání veřejných zakázek je zadavatel povinen zvolit v návaznosti na výši budoucího peněžitého závazku, který zadavateli vznikne ze smlouvy na provedení předmětu této veřejné zakázky, a že „uzavření smlouvy na veřejnou zakázku jiným způsobem než na základě obchodní veřejné soutěže podle odstavce 1 je přípustné pouze při splnění podmínek stanovených v části třetí tohoto zákona“ (§ 3 odst. 4 zákona). Zadavatel měl postupovat v souladu s ustanovením § 3 zákona, a protože tak neučinil, Úřad konstatoval porušení zákona a rozhodl o uložení příslušné sankce.

V rámci správního řízení o rozkladu si Úřad vyžádal od zadavatele znalecký posudek Ing. Jana Remeše ze dne 16.7.2002, podle kterého přesahuje reálná hodnota realizované veřejné zakázky téměř o 30 mil. Kč její pořizovací cenu. S přihlédnutím k obsahu doloženého znaleckého posudku a dále i s přihlédnutím ke svědecké výpovědi Ing. Jana Remeše, kterou tento učinil u Úřadu dne 7.2.2003 a kterou potvrdil závěry svého posudku, považuji za prokázané, že náklady na realizaci obdobné stavební zakázky v dané lokalitě by představovaly částku cca 43 mil. Kč. Je tedy zřejmé, že zadavatel dospěl k částečné úspoře veřejných finančních prostředků, když na realizaci předmětné veřejné zakázky vynaložil částku cca 13 mil. Kč. Zadavatel však neprokázal, že tato úspora nemohla být ještě vyšší, pokud by při zadání veřejné zakázky postupoval v souladu se zákonem.

S přihlédnutím ke všem výše uvedeným skutečnostem jsem přistoupil ke snížení Úřadem uložené pokuty a stanovil jsem ji v částce pouhé cca desetiny maximálně možné výše, tj. v částce 13 000,- Kč ze 129 960,- Kč, aby tak odpovídala výši pokut uložených Úřadem v obdobných případech.

Vzhledem k výše uvedenému, když jsem shledal důvody, pro které bylo nutno napadené rozhodnutí změnit, rozhodl jsem tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí.

P o u č e n í

Proti tomuto rozhodnutí se nelze podle § 61 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb. o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů, dále odvolat.

Ing. Josef Bednář
předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže

Obdrží:

1. Město Skuteč, se sídlem Palackého nám. 133, 539 73 Skuteč, zast. Pavlem Novotným
2. spis